

Dosarul nr. 3ra-37/22

2-19103333-01-3ra-12012022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de avocatul Caisân Valentin, în interesele recurente Lucreția Arion,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Lucreția Arion împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actelor administrative, împotriva deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 14 iunie 2019 Lucreția Arion a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actelor administrative (f.d. 3-5). Ulterior, la data de 8 februarie 2021 a depus cerere suplimentară (f.d.70-72).

În motivarea acțiunii a indicat că a obținut dreptul la pensie și la data de 23 februarie 2018 s-a adresat cu cerere pentru stabilirea pensiei la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Soroca.

Astfel, prin decizia nr. 21/2018/1417 privind stabilirea pensiei pentru limita de vârstă emisă de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Soroca, la data de 19 martie 2018 i-a fost stabilită pensia pentru limita de vârstă în mărime de 1351, 81 lei, achitată în cuantumul respectiv de la data de 23 februarie 2018.

Deși mărimea pensiei a fost stabilită printr-o decizie legală și întemeiată, la data de 4 aprilie 2018 pârâta Casa Teritorială de Asigurări Sociale Soroca a aprobat o decizie de schimbare a pensiei nr. 2018/21/2273, încetînd plata pensiei pentru limită de vârstă de la 1 mai 2018.

În opinia reclamantei, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca nr. 2018/21/2273 din 4 aprilie 2018 este ilegală și urmează a fi declarată nulă, este deoarece este disproporționată și aduce atingere atât dreptului său de proprietate, cât și dreptului la asistență și protecție socială.

Reclamanta a solicitat declararea nulității deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca, anularea deciziilor nr. 2018/21/2273 din 4 aprilie 2018 și nr. 21/2018/22749 din 5 aprilie 2018 și a actelor administrative nr. A-2901/20 din 20 ianuarie 2021 și nr. A-1119/19 din 4 iunie 2019, adoptate în procedura prealabilă.

Prin hotărârea din 22 februarie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins, ca fiind neîntemeiată, acțiunea depusă de Lucreția Arion.

La data de 11 martie 2021, avocatul Caisân Valentin, în interesele Lucreției Arion, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 22 februarie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d.89, 113-118).

Prin decizia din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către avocatul Caisân Valentin, în interesele Lucreției Arion împotriva hotărârii din 22 februarie 2021 a Judecătoriai Chișinău (sediul Râșcani).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind întemeiată și legală soluția primei instanțe referitoare la netemeinicia acțiunii, având în vedere că, la caz, sunt aplicabile prevederile art. 53 alin.(2)¹ Legea privind sistemul public de pensii și pct. 68-71, 82-83, 86, 88 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21 martie 2017, conform căroră, pentru confirmarea stagiului de cotizare se iau în considerare numai datele referitoare la perioadele de lucru incluse în carnetele de muncă, conform documentelor. Adevărurile ce confirmă perioadele de muncă trebuie să conțină, de asemenea, temeiul în baza căroră au fost eliberate

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de control judiciar s-a aliniat concluziei fondului, care a conchis privind lipsa temeiurilor de declarare a nulității actelor administrative contestate. Or, pârâta și-a exercitat dreptul discreționar în conformitate cu legea la emiterea deciziei nr. 2018/21/2273 din 4 aprilie 2018 de schimbare a pensiei și a deciziei nr. 21/2018/22749 din 5 aprilie 2018 privind stabilirea pensiei, dat fiind faptul că carnetul de muncă prezentat de Lucreția Arion include înregistrări incorecte, fapt stabilit prin actul de verificare a documentelor nr. 43 din 04 aprilie 2018, cartea de salariu a magazinului nr. 38 din satul Cușernița Veche pentru anul 1998, iar Lucreția Arion a fost înscrisă la numărul 17, deținând funcția de vânzător. Concomitent, fiind verificată cartea de ordine a ASECOOP Bădiceni pentru anii 1998-2002, a fost depistată dispoziția nr. 14 din 03 iunie 2000 cu privire la eliberarea din funcția anume de vânzător a mai multor angajați, printre care se enumeră și Lucreția Arion.

La 28 octombrie 2021, avocatul Caisân Valentin, a declarat recurs în interesele recurente Lucreția Arion, împotriva deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 161), iar la 15 decembrie 2021 a prezentat motivarea recursului (f.d. 167).

În susținerea recursului, a invocat dezacordul său cu soluția instanței de apel, considerând-o eronată, instanța interpretând în mod eronat normele de drept material pertinente speței, fapt ce a succedat emiterea unei soluții greșite și neîntemeiate pe cauza dată.

Invederează că instanțele de judecată nu au pus la baza hotărârilor sale carnetul de muncă, dar alte documente care sunt incomplete și neconfirmate în modul stabilit de lege.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, de admitere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă

legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 octombrie 2021, fiind notificată reprezentantului recurentului în data de 14 decembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 165). Astfel, recursul și motivarea acestuia depuse la 28 octombrie 2021 și, respectiv, 15 decembrie 2021, sunt în termen.

La 13 ianuarie 2022, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 25 ianuarie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de avocatul Caisin Valentin, în interesele recurente Lucreția Arion, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în

contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Caisân Valentin, în interesele recurenteii Lucreția Arion.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de avocatul Caisân Valentin, în interesele recurenteii Lucreția Arion, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu